

Ata gapjyk / ýumoreska

Category: Hekaýalar, Kitapcy, Satiriki hekaýalar

написано kitapcy | 23 январа, 2025

Ata gapjyk / ýumoreska ATA GAPJYK

Obada Ata atly kän bolansoň, il-gün olaryň hersini lakamy bilen aýyl-saýyl edýär. Onsoňam, bilip goýuň, türkmenler «Sebäpsiz çöp başy gymyldamaz» diýýändir. Adamlaryň hersine bir sebäp bilen lakam galýar, ýagny her adamyň lakam alşynyň özboluşly, gyzykly taryhy bar.

Bu hekaýaty men obadaşym Ata gapjygyň öz dilinden eşitdim.

– Nätjek-dä, şo gezek şeýdip... bir söý bilen lakam galdy-da! Marynyň mal bazarynda göleli sygrymy diýen bahama satyp, puluny teletin gapjyga urdum. Içi sap ýüzlükden, ellilikden doly gapjygymy gaçyraýmaýyn diýip, penjegimiň goltuk jübüsine saldym. Bazardan saýlandym. Päliýamanyň biri timisgenip yzma düşýän bolaýmasyn diýip, assyrynlyk bilen yzma garadym. Hudaýa şükür, yzarlaýan ýok.

Güýz gününüň salymy ýok-da. Gün ýaşmanka, obamyza gidýän awtobusa ýetişjek bolup, näçe ylgasamam, gijä galdym. Bu gijäni şäherde geçirip, obamyza ertir irden gitmegi ýüregime düwdüm-de, köne bazaryň ýakynynda ýaşaýan Kakajan daýymlara ugradym. Pyýada iki ýana selpäp ýörseň, ýadalýar, iki aýagyň gurap gidýär. Suwsap, agzym tapbat ýaly boldy. Murgabyň üstünden geçýän Pyýadaköpriniň agzyndaky piwohana sowlup, bir kürüşgäni ýelmedim. Şonda-da ganmadym. Bular ýaly ysy bark urup duran tagamly piwo nirede gören zadym! Ýene-de bir kürüşgäni alyp, çaýyrlykda çökdüm.

Gün ýerine girende, men üçünji kürüşgäň daşyna geçip, ony ýarpylapdym. Egrem-egrem bolup, boz bulanyp akýan tereň derýa syn edip otyrkam, özüm ýaly bir ýaş ýigit «Dünýä haýran galyp otyrmyň? Görseň, bu dünýäň aňyrsyna ýetip bilýän dälsiň! Gaty çylşyrymly gurlandyr!» diýip, kürüşgesini alyp ýanyma geldi. Gury çaýryň üstünde gazet düşenip, aýbogdaşyny gurup oturdy. Çilim hödür etdi. Şol ýigit bilen gümür-ýamyр edişip, garaňky gatlyşýança oturypdyrys.

Men gaty gijä galman, Kakajan daýymlara ýetmek üçin ýerimden galdym. Aşak eglip, köwşümiň bagjygyny berkitdim-de, gürrüňdeşim bilen hoşlaşyp, ýola düşdüm. Daýymlar bilen aralykda äteňet garaňky, çola köçe bar. Şol köçe bilen köwejekläp, üýşenip, köne haýatlaryň, agaçlaryň düýplerine gorka-gorka garap, haýdap barýarkam, yzymda bir aýak sesi peýda boldy. Gaňrylyp seretdim. Hakyt bir gara yzymdan ylgap gelýär-dä! Ol ylgaşlap, meni tutjak bolýana meňzeýärdi. Meniň gaçyp ugranymy bilip, «Dur! Eý, dursana!» diýibem gygyrdy. Göleli sygryň giden bir bahasy jübiňdekä, bular ýaly garaňky köçede hiý-de durup bolarmy?! Allany çagyryp, Kakajan daýymlara bakan ýazzyny berdim. Yzymdan gelýänem ýyndam eken. Ökjämi sydyrdyp, barha golaýlaýardy. Ol tutuk ses bilen zol-zol «Dur!» diýip gygyrýardy. Bir sapar ol «Dur! Gapjygyňy..!» diýen ýaly boldy. Meni howsala basdy. «Äh-ä, gördüňmi, bu haramzada meniň ýanymda pully gapjygyň bardygyny bilýän eken. Megerem, bazarda sygyr söwdasyny edenimizdw meni göz astyna alandyr! Şondan bäri yzyna düşüp ýören talaňçydyr bi. Ýa piwo aljak bolup gapjygymy çykaramda, pulumyň kändigini görendir-de, «Çola ýere çykaýsaň bor!» diýip, yzyna düşendir! Garaz, her zat etmeli welin, gapjygy halas etmeli!»

Indi aýaklarym ýer galtanok. Soňabaka aýaklarymyň ysgyny gaçdy. Dabanym dagy zerzaw boldy. Ahyry çyraly çatryga ýetdim. Şol ýerde eli taýakly daýylaryň birem gezim edip ýör eken. Şoňa arkalanyň, ýagtyrak ýerde aýak çekdim. Meni kowalap gelýän milisioneri görüp, yzyna ökje göterer öýtdüm. Ol gorkman, ýagty ýere çykdy. Ýanyma geldi. Demi demine ýetmän, zordan gepledi:

– Dost, nätdiň-aýt?! Bolsa-da ylgadyp, janymy aldyň! Al gapjygyňy!

Görsem, onuň elinde meniň pully gapjygym. Müýnürgäp, ýüzüne seretdim. Asyl ol ýap-ýaňyja meniň bilen bile oturyp, piwo içen ýigit bolsa nätjek! Ýaňy köwşümiň bagyny berkitjek bolup aşak eglemde bir zat çayyrlý ýere gaçan ýalam bolupdy-la! Men bu bolan işe haýran galyp, gapjygy elime aldym. Ýigide minnetdarlyk bildirip, elini gysamda, utanyň ýüzüne garap bilmedim.

Ertesi oba geldim. Kimiň görüp, kimiň ýaýradýanyny Alla bilsin. Gapjykly gürrüň öz gelmäňkäm, oba dolan eken! Päheý-de welin!

Berdimuhammet GULOW. Satiriki hekaýalar